

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 5.12.2012
COM(2012) 725 final

2012/0342 (NLE)

Propunere de

REGULAMENT AL CONSILIULUI

**de modificare a Regulamentului (CE) nr. 659/1999 de stabilire a normelor de aplicare a
articolului 93 din Tratatul CE**

(Text cu relevanță pentru SEE)

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

Normele europene privind ajutoarele de stat au fost introduse pentru prima dată în tratatele de instituire a Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului în 1952 și a Comunității Economice Europene în 1957. Acestea sunt consacrate în prezent în Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (denumit în continuare „TFUE” sau „tratatul”).

Articolul 107 din TFUE conține definiția ajutoarelor de stat și motivele pentru care ajutoarele pot fi considerate compatibile cu piața internă, în timp ce articolul 108 din TFUE stabilește principiile procedurale de bază care reglementează acțiunile întreprinse de Comisie pentru a asigura respectarea de către statele membre a normelor de fond privind ajutoarele de stat. Articolul 109 din TFUE permite Consiliului să adopte, la propunerea Comisiei și după consultarea Parlamentului European, toate regulamentele utile pentru aplicarea articolelor 107 și 108 din TFUE.

În 1999, Consiliul a adoptat Regulamentul (CE) nr. 659/1999¹ (denumit în continuare „Regulamentul de procedură”), stabilind mai în detaliu normele de procedură care reglementează asigurarea aplicării articolelor 107 și 108 din TFUE și care au fost aplicate până în prezent fără nicio modificare semnificativă.

Procedurile în materie de ajutoare de stat prevăzute la articolul 108 din TFUE și prezentate mai în detaliu de Regulamentul de procedură sunt construite în jurul a trei axe principale:

- notificarea prealabilă de către statele membre a tuturor măsurilor de ajutor planificate este obligatorie, cu excepția cazurilor prevăzute de un regulament sau de o decizie de exceptare pe categorii, statul membru vizat neputând pune în aplicare măsura până la adoptarea unei decizii de autorizare a ajutorului de către Comisie; în acest scop, în urma unei investigații preliminare („prima fază”), în principal bilaterală (stat membru/Comisia), care se limitează în principiu la două luni, Comisia poate fie aproba ajutorul, fie iniția procedura oficială de investigare („a doua fază”), sub rezerva efectuării demersurilor posibile în vederea respectării unui termen limită de 18 luni, pentru ca apoi ajutorul să fie aprobat (dacă este necesar, sub rezerva unor condiții) sau interzis;
- Comisia are obligația de a efectua o examinare atentă și imparțială a plângerilor depuse de părțile interesate și de a lua o decizie cu privire la acestea fără întârzieri nejustificate. Atunci când Comisia ia o decizie care concluzionează că nu există niciun ajutor de stat, astfel cum a fost presupus de către un reclamant, Comisia trebuie, cel puțin, să furnizeze reclamantului o explicație adecvată privind motivele pentru care elementele de fapt și de drept invocate în plângere nu au putut demonstra existența unui ajutor de stat;
- în cele din urmă, Comisia trebuie să revizuiască în mod constant toate sistemele de ajutor existente în statele membre și poate să le propună statelor

¹ Regulamentul (CE) nr. 659/1999 al Consiliului din 22 martie 1999 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE, JO L 83, 27.3.1999, p. 1.

membre orice măsură corespunzătoare necesară din perspectiva evoluției progresive a funcționării pieței interne.

Aceste caracteristici principale ale procedurii privind ajutoarele de stat reprezintă o consecință directă a sistemului de control al ajutoarelor de stat prevăzut de tratat, care se bazează pe competența exclusivă a Comisiei de a evalua compatibilitatea măsurilor de ajutor de stat cu piața internă.

După mai bine de 13 ani de la data intrării în vigoare a Regulamentului de procedură, o modernizare a acestuia este necesară în vederea adaptării procedurii în materie de ajutoare de stat într-o Uniune Europeană care numără în prezent 27 de state membre, 500 de milioane de locuitori și 23 de limbi oficiale.

Criza economică și financiară a pus în pericol integritatea pieței interne și a demonstrat importanța raționalizării și eficientizării procesului de control al ajutoarelor de stat și de asigurare a aplicării legislației în acest domeniu. Această experiență a subliniat necesitatea existenței unor instrumente mai bune aflate la dispoziția Comisiei, pentru ca aceasta să intervină în termenele adaptate necesităților întreprinderilor și să promoveze o utilizare judicioasă a resurselor publice pentru politicile orientate spre creștere economică.

Prin urmare, la data de 8 mai 2012, Comisia a adoptat comunicarea intitulată „*Modernizarea ajutoarelor de stat în UE*”², care lansează o reformă cuprinzătoare a cadrului privind ajutoarele de stat. Obiectivul este asigurarea faptului că politica ajutoarelor de stat contribuie atât la punerea în aplicare a Agendei Europa 2020³, care constituie strategia de creștere a Europei pentru acest deceniu, cât și la consolidarea bugetară.

Revizuirea Regulamentului de procedură este unul din elementele care ar trebui să-i permită Comisiei să atingă obiectivele respectivei inițiative. Reformarea procedurilor în materie de ajutoare de stat ar trebui, în principal, să îmbunătățească eficacitatea controlului ajutoarelor de stat⁴.

Necesitatea de a reforma procedurile în materie de ajutoare de stat a fost, de asemenea, subliniată de către Curtea de Conturi în raportul său special nr. 15/2011 „*Procedurile Comisiei asigură o gestionare eficientă a controlului ajutoarelor de stat?*”⁵. Prin propunerea de reformare a cadrului procedural al ajutoarelor de stat, Comisia va răspunde în special recomandărilor Curții de Conturi:

- de a reduce la minimum numărul de cereri de informații trimise statelor membre;
- de a trata rapid plângerile nefondate, pentru a oferi mai multă securitate juridică tuturor părților interesate;

² Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, *Modernizarea ajutoarelor de stat în UE*, 8.5.2012, COM(2012) 209 final.

³ Comunicare a Comisiei „*Europa 2020: O strategie europeană pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii*”, 3.3.2010, COM(2010) 2020 final.

⁴ Punctul 23 litera (b), Comunicarea „*Modernizarea ajutoarelor de stat în UE*”, citată mai sus la nota de subsol 2.

⁵ Curtea de Conturi Europeană, „*Procedurile Comisiei asigură o gestionare eficientă a controlului ajutoarelor de stat?*”, Raport special nr. 15, 15.12. 2011. <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=SRCA:2011:15:FIN:RO:PDF>

- de a informa periodic reclamantul, statul membru și beneficiarul cu privire la progresele înregistrate în fiecare caz și cu privire la rezultatele investigației;
- de a îmbunătăți eficiența și fiabilitatea procesului de colectare a datelor.

Aceste recomandări au fost aprobate în mod explicit de Consiliu⁶ și de Parlamentul European⁷.

2. PREZENTARE GENERALĂ A MODIFICĂRILOR PROPUSE

În acest context, propunerea de reformare a Regulamentului de procedură se va concentra asupra a două domenii, după cum s-a anunțat în cadrul comunicării privind modernizarea ajutoarelor de stat⁸: îmbunătățirea gestionării plângerilor (2.1) și asigurarea eficienței și fiabilității procesului de colectare de informații de pe piață (2.2).

2.1. ÎMBUNĂTĂȚIREA GESTIONĂRII PLÂNGERILOR

Plângerile reprezintă în principiu o sursă de informații foarte utilă pentru a direcționa investigațiile Comisiei spre acele sectoare economice în care ajutoarele de stat ilegale afectează concurența la nivelul UE. Cu toate acestea, Comisia primește în medie peste 300 de plângeri în fiecare an, depuse sau nu de către părțile interesate⁹, dintre care multe fie nu sunt motivate de îngrijorări reale în ceea ce privește concurența, fie nu au fost suficient justificate. Majoritatea plângerilor nu sunt considerate drept prioritare, iar durata medie a acestor cazuri tinde, așadar, să crească¹⁰. Prin urmare, procedura de gestionare a plângerilor este uneori percepută de către statele membre și reclamanți drept imprevizibilă și lipsită de transparență.

În 2009, Codul celor mai bune practici de desfășurare a procedurilor de control al ajutoarelor de stat¹¹ a stabilit o procedură transparentă și eșalonată pentru a gestiona plângerile. După doi ani în care Codul s-a aplicat, experiența arată totuși că beneficiile preconizate – în ceea ce privește reducerea duratei, creșterea eficienței și creșterea previzibilității – nu s-au materializat pe deplin. Codul celor mai bune practici nu a putut remedia unele dintre principalele deficiențe ale sistemului actual, deoarece acestea rezultă direct din Regulamentul de procedură. Acesta este motivul pentru care, pentru a se soluționa aceste probleme, se propune reformarea Regulamentului de procedură propriu-zis.

* *

*

⁶ Concluziile Consiliului Uniunii Europene privind Raportul special nr. 15/2011 al Curții de Conturi Europene: „Procedurile Comisiei asigură o gestionare eficientă a controlului ajutoarelor de stat?” - Adoptare, 2.5.2012, 9149/12.

⁷ Rezoluția Parlamentului European referitoare la rapoarte speciale ale Curții de Conturi în contextul descărcării de gestiune a Comisiei pe 2010, 10.5.2012, punctele 116 – 125, 2011/2225 (DEC).

⁸ Punctul 23 litera (b), Comunicarea „Modernizarea ajutoarelor de stat în UE”, citată mai sus la nota de subsol 2.

⁹ În sensul articolului 108 alineatul (2) din TFUE și al articolului 1 litera (h) din Regulamentul de procedură.

¹⁰ La 31 martie 2012, durata medie a cazurilor în curs legate plângeri în cadrul DG Concurență era de 17 luni.

¹¹ Comunicare a Comisiei, *Codul celor mai bune practici de desfășurare a procedurilor de control al ajutoarelor de stat*, JO C 136, 16.6.2009, p. 13.

În acest sens, modificările propuse ale Regulamentului de procedură vizează îmbunătățirea calității informațiilor primite prin clarificarea cerințelor aferente depunerii unei plângeri și formalizarea unei proceduri eșalonate, previzibile și transparente.

În prezent, Comisia trebuie să investigheze orice presupusă încălcare a normelor privind ajutoarele de stat primită din diverse surse. Spre deosebire de normele în materie de concurență prevăzute la articolele 101 și 102 din TFUE, în legătură cu care depunerea unei plângeri este reglementată de Regulamentele (CE) nr. 1/2003¹² și nr. 773/2004¹³, nicio cerință formală specifică nu este legată de depunerea unei plângeri privind un ajutor de stat. În absența oricărei norme concrete în Regulamentul de procedură, Tribunalul a considerat, în consecință, în hotărârea *Ryanair* din 29 septembrie 2011¹⁴, că în prezent nu există cerințe formale care trebuie îndeplinite pentru a transmite Comisiei o plângere privind un ajutor de stat.

Din motive de transparență și de securitate juridică, condițiile depunerii unei plângeri prin care Comisia intră în posesia unor informații privind un presupus ajutor ilegal și poate demara astfel examinarea preliminară ar trebui, prin urmare, clarificate (modificarea articolului 10). Într-adevăr, este necesar să se solicite ca:

- reclamanții să prezinte un anumit număr de informații obligatorii. În acest scop, Comisia trebuie să fie abilitată să adopte dispoziții de aplicare pentru a stabili forma și conținutul unei plângeri (modificarea articolului 27).
- reclamanții să demonstreze că sunt părți interesate în sensul articolului 108 alineatul (2) din TFUE¹⁵ și al articolului 1 litera (h) din Regulamentul de procedură¹⁶ și că, prin urmare, au un interes legitim în a depune o plângere. Pentru a atinge acest obiectiv, se propune să se specifice la articolul 20 alineatul (2), în ceea ce privește „drepturile părților interesate” că „*orice parte interesată poate depune o plângere*”.

În cazurile în care informațiile primite nu vor fi clasificate drept plângeri, deoarece nu au îndeplinit criteriile de admisibilitate, Comisia nu va mai avea obligația de a adopta decizii formale. Informațiile comunicate vor fi înregistrate drept informații privind piața și ar putea fi utilizate într-o etapă ulterioară pentru desfășurarea de investigații *ex officio*.

Pentru a finaliza procedura eșalonată introdusă de Codul celor mai bune practici¹⁷, Regulamentul de procedură ar trebui să formalizeze posibilitatea ca, în cazul în care reclamantul nu transmite informații semnificative sau nu reușește să coopereze în cadrul procedurii, Comisia să considere că plângerea a fost retrasă. În acest mod, tratarea plângerilor ar putea fi raționalizată și îmbunătățită [modificarea articolului 20 alineatul (2)].

¹² Regulamentul (CE) nr. 1/2003 al Consiliului din 16 decembrie 2002 privind punerea în aplicare a normelor de concurență prevăzute la articolele 81 și 82 din tratat, JO L 1, 4.1.2003, p. 1.

¹³ Regulamentul (CE) nr. 773/2004 al Comisiei din 7 aprilie 2004 privind desfășurarea procedurilor puse în aplicare de Comisie în temeiul articolelor 81 și 82 din Tratatul CE, JO L 123, 27.4.2004, p. 18.

¹⁴ Cauza T-442/07, *Ryanair/Comisia*, 2011, nepublicată încă în Repertoriu, punctul 33.

¹⁵ A se vedea Cauza 323/82, *Intermills/Comisia*, 1984, Rec., 3809, punctul 16.

¹⁶ Articolul 1 litera (h) din Regulamentul (CE) nr. 659/99 al Consiliului: „*«persoană interesată» înseamnă orice stat membru și orice persoană, întreprindere sau asociație de întreprinderi ale căror interese pot fi afectate de acordarea unui ajutor, în special beneficiarul ajutorului, întreprinderile concurente și asociațiile profesionale*”.

¹⁷ Comunicare a Comisiei, *Codul celor mai bune practici de desfășurare a procedurilor de control al ajutoarelor de stat*, citată mai sus la nota de subsol 11.

* *

*

Reclamanții atrag în principal atenția Comisiei asupra ajutoarelor care au fost deja acordate și care, prin urmare, constituie ajutoare potențial ilegale. În 2009, Comisia a adoptat o comunicare privind asigurarea aplicării legislației în materie de ajutoare de stat de către instanțele naționale¹⁸, cu scopul de a informa instanțele naționale și părțile interesate cu privire la căile de atac disponibile și a încercat să își dezvolte cooperarea cu instanțele naționale prin introducerea unor instrumente mai practice de sprijinire a judecătorilor naționali în activitatea lor de zi cu zi.

Se propune să se prevadă în mod expres dreptul instanțelor naționale de a obține din partea Comisiei informații în scopul aplicării articolului 107 alineatul (1) și a articolului 108 din TFUE și de a solicita opinia Comisiei cu privire la aspecte legate de aplicarea normelor privind ajutoarele de stat [noul articol 23a alineatul (1)].

Se propune, de asemenea, să se introducă dreptul Comisiei de a prezenta observații instanțelor naționale în formă scrisă sau orală [noul articol 23a alineatul (2)]. Comisia poate acționa în temeiul acestei dispoziții numai în interesul public al Uniunii (în calitate de *amicus curiae*), adică nu în sprijinul uneia dintre părți. Dispoziția propusă vizează în special să permită Comisiei să atragă atenția instanțelor statelor membre asupra problemelor de importanță considerabilă pentru aplicarea consecventă a legislației UE privind ajutoarele de stat în cadrul pieței interne. Instanțele naționale nu sunt obligate să urmeze opinia Comisiei. De asemenea, noul articol 23a nu aduce atingere dreptului sau obligației instanțelor naționale de a solicita Curții de Justiție să se pronunțe cu titlu preliminar în anumite chestiuni, în conformitate cu articolul 267 din TFUE.

* *

*

Propunerile de mai sus ar trebui să garanteze primirea de către Comisie a unor plângeri mai bine justificate și vor avea astfel un impact pozitiv asupra tuturor actorilor implicați în gestionarea plângerilor privind ajutoarele de stat.

Utilizarea obligatorie a formularului de plângere va facilita activitatea Comisiei de stabilire dacă o plângere implică elemente de ajutor de stat și de determinare a gradului de prioritate care ar trebui acordat fiecărei plângeri, fără a fi nevoie să se trimită cereri repetate de informații către statul membru vizat sau către reclamant. Având în vedere faptul că statele membre au dreptul să își prezinte observațiile și să reacționeze în ceea ce privește fiecare plângere, o posibilă reducere a numărului de plângeri ar reduce și volumul de muncă pentru statul membru vizat.

În cazul în care reclamanții sesizează, de asemenea, instanțele naționale pe motivul încălcării legislației UE în materie de ajutoare de stat, instanțele naționale vor găsi în Regulamentul de procedură instrumentele pe care le au la dispoziție pentru a obține sprijinul Comisiei. Această cooperare, care va avea loc într-un termen adecvat, ar trebui să faciliteze punerea în aplicare a

¹⁸ Comunicarea Comisiei privind aplicarea normelor referitoare la ajutoarele de stat de către instanțele naționale, JO C 85, 9.4.2009, p. 1.

legislației UE în materie de ajutoare de stat de către instanțele naționale. Faptul că și Comisia poate acorda asistență, din proprie inițiativă, instanțelor naționale va fi un element util, de asemenea, pentru a sensibiliza instanțele naționale și părțile implicate într-un litigiu cu privire la mecanismele de cooperare dintre Comisie și instanțele naționale, pentru a demonstra utilitatea acestora și pentru a încuraja utilizarea lor.

Deoarece reclamantii nu au întotdeauna cunoștință de informațiile de care Comisia are nevoie pentru a putea evalua rapid o plângere privind un ajutor de stat, un formular de plângere obligatoriu va îndruma reclamantii în procesul de colectare și depunere a informațiilor necesare Comisiei pentru a concluziona cu privire la existența ajutorului într-un anumit caz. Acest lucru ar trebui să reducă în mod semnificativ necesitatea de a trimite cereri de informații ulterioare adresate reclamantilor, având în vedere că aceștia vor furniza încă de la început toate informațiile necesare aflate la dispoziția lor. Creșterea transparenței și a previzibilității procedurii va oferi reclamantilor o perspectivă mai clară asupra situației și a stadiului investigației, evitându-se astfel corespondența inutilă.

2.2. GARANTAREA UNUI PROCES EFICIENT ȘI FIABIL DE COLECTARE A INFORMAȚIILOR DE PE PIAȚĂ

În ultimii ani s-a înregistrat o îmbunătățire semnificativă a procesului de evaluare a compatibilității măsurilor de ajutor de stat. Comisia utilizează abordarea bazată pe efecte, care vizează echilibrarea efectelor pozitive și negative ale măsurilor privind ajutoarele de stat supuse evaluării. Evaluarea compatibilității unei măsuri de ajutor depinde de tipul măsurii și de impactul său asupra pieței. O evaluare adecvată bazată pe fapte devine astfel mai importantă, în special în cazurile complexe.

Prin urmare, pentru a satisface nevoile Comisiei în ceea ce privește colectarea informațiilor, se propune introducerea unor instrumente de colectare a informațiilor referitoare la piață (2.2.1) și a unui temei juridic pentru realizarea investigațiilor pe anumite sectoare ale economiei și pe anumite instrumente de ajutor (2.2.2), pentru a permite Comisiei să obțină, direct de pe piață, informații prompte, fiabile, corecte din punct de vedere factual și complete.

2.2.1 Instrumente de colectare a informațiilor referitoare la piață

Actualul cadru procedural privind competența Comisiei de a obține informații în cursul procedurilor aferente ajutoarelor de stat creează o serie de dificultăți. În cazurile în care Comisia depinde de informațiile furnizate de un anumit stat membru pot apărea întârzieri, atunci când informațiile nu sunt puse cu promptitudine la dispoziția autorităților naționale și pot impune acestor autorități o povară considerabilă în anumite cazuri.

Comisia a încercat să abordeze unele dintre aceste aspecte în Codul celor mai bune practici¹⁹. S-a formalizat în special faptul că serviciile Comisiei pot să trimită, în contextul procedurii oficiale de investigare, o copie a deciziei de inițiere a procedurii oficiale de investigare părților interesate și să le invite să prezinte observații privind aspecte specifice ale cazului. Prin introducerea posibilității de a impune sancțiuni pentru prezentarea de informații incomplete sau incorecte ca răspuns la o cerere de informații, va fi posibil să se îmbunătățească calitatea informațiilor primite de Comisie.

¹⁹ Punctul 34, Comunicare a Comisiei, *Codul celor mai bune practici de desfășurare a procedurilor de control al ajutoarelor de stat*, citată mai sus la nota de subsol 11.

Pentru a îmbunătăți eficiența și transparența procedurii, se propune, pentru a avansa în această direcție, reglementarea competenței Comisiei, recunoscute de Curtea Europeană de Justiție în numeroase rânduri, de a consulta piața²⁰.

Se propune introducerea capacității Comisiei, în cadrul procedurilor aplicabile ajutoarelor notificate și ilegale, de a solicita informații unor entități, altele decât statul membru vizat, printr-o simplă cerere de informații sau printr-o decizie, după inițierea procedurii oficiale de investigare (noul articol 6a și articolul 10 modificat).

Ca și în cazul procedurilor antitrust și al fuziunilor, aceste instrumente de colectare a informațiilor referitoare la piață ar oferi atât posibilitatea de a solicita informații de la orice întreprindere, asociație de întreprinderi sau stat membru (noul articol 6a), cât și posibilitatea de a sancționa societățile vizate prin amenzi sau penalități cu titlu cominatoriu (noul articol 6b), în cazul în care acestea nu răspund sau nu furnizează informații complete. Acest lucru ar împiedica părțile terțe să prezinte informații pătinoare. În plus, adresând aceeași întrebare diferitelor societăți și transmițând răspunsurile primite statului membru pentru observații, Comisia ar avea posibilitatea să verifice informațiile și să asigure fiabilitatea datelor primite.

La stabilirea cuantumului amenzilor și penalităților cu titlu cominatoriu, Comisia ar lua în considerare experiența acumulată în domeniul procedurilor antitrust și al fuziunilor. Prin urmare, sancțiunile pecuniare ar fi în concordanță cu valorile existente în temeiul Regulamentului (CE) nr. 139/2004 al Consiliului²¹ și al Regulamentului (CE) nr. 1/2003 al Consiliului²². Valorile selectate oferă stimulente suficiente pentru ca părțile vizate să se conformeze cererilor de informații, fiind proporționale cu gravitatea potențială a încălcării comise:

- amenzi care nu depășesc 1 % din cifra de afaceri totală, pentru furnizarea de informații incorecte sau care induc în eroare, ca răspuns la cererile simple sau la cererile impuse printr-o decizie, sau pentru lipsa unui răspuns la cererile impuse printr-o decizie [noul articol 6b alineatul (1)].
- penalități cu titlu cominatoriu care nu depășesc 5 % din cifra de afaceri zilnică medie pentru fiecare zi lucrătoare de întârziere, calculate de la data stabilită în decizie, pentru a obliga părțile vizate să furnizeze informațiile complete și corecte care au fost solicitate prin decizie [noul articol 6b alineatul (2)].

În conformitate cu principiul cooperării loiale consacrat în Tratatul privind Uniunea Europeană, cererile trimise statelor membre și autorităților publice nu ar presupune impunerea eventuală a unor amenzi sau penalități cu titlu cominatoriu, în temeiul Regulamentului de procedură.

²⁰ Cauza 84/82 Germania/Comisia, Rec., 1984, p. 1451; Cauza T-198/01, Technische Glaswerke Ilmenau/Comisia, Rec., 2004, p. II-2717; Cauza T-73/98, Prayon-Rupel/Comisia, Rec., 2001, p. II-867; Cauza T-304/08 Smurfit Kappa/Comisia, 2012, nepublicată încă;

²¹ Articolele 13 și 14 din Regulamentul (CE) nr. 139/2004 al Consiliului din 20 ianuarie 2004 privind controlul concentrărilor economice între întreprinderi [Regulamentul (CE) privind concentrările economice], JO L 24, 29.1.2004, p. 1.

²² Articolele 22 și 23 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 al Consiliului din 16 decembrie 2002 privind punerea în aplicare a normelor de concurență prevăzute la articolele 81 și 82 din tratat, JO L 1, 4.1.2003, p. 1.

Din motive de securitate juridică, este necesar să se stabilească termene de prescripție pentru impunerea și executarea amenzilor sau a penalităților cu titlu cominatoriu care să fie conforme cu dispozițiile Regulamentului (CE) nr. 1/2003 al Consiliului²³ [noile articole 15a și 15b).

Instrumentele de colectare a informațiilor referitoare la piață ar fi utilizate mai ales în cazuri individuale complexe care necesită o evaluare aprofundată, pentru a rezolva o serie de probleme în ceea ce privește încadrarea ajutorului sau evaluarea compatibilității acestuia. Următoarele exemple pot contribui la ilustrarea utilizării viitoare a instrumentului: evaluarea practicii normale de pe piață (de exemplu, elementele de ajutor de stat în garanții/imprumuturi), disfuncționalitățile pieței și/sau criteriul efectului de stimulare. Alegerea destinatarilor cărora li se vor trimite cererile de informații se va baza pe criterii obiective, în funcție de fiecare caz în parte. De exemplu, pe lângă beneficiarul ajutorului, cererile ar putea fi trimise și concurenților, clienților, asociațiilor de consumatori etc., asigurându-se, în același timp, că în cadrul fiecărei categorii, eșantionul de respondenți este reprezentativ.

Informațiile solicitate vor putea fi ușor obținute de actorii de pe piață vizați și constau în special în:

- date factuale cu privire la piață (de exemplu, dimensiunea pieței, cotele de piață, nivelul importurilor etc.) și datele societății (de exemplu, structura costurilor, profiturile, proprietatea și controlul, participațiile deținute în alte societăți etc.);
- analiza factuală a funcționării pieței (de exemplu, bariere la intrare, costuri de intrare, bariere de reglementare, rata de creștere a pieței și perspectivele de creștere, supracapacitatea), impactul probabil al ajutorului asupra beneficiarului, evaluarea măsurilor corective sau a măsurilor compensatorii propuse.

Confidențialitatea informațiilor sensibile furnizate de statele membre va fi garantată pe deplin atunci când se utilizează instrumente de colectare a informațiilor referitoare la piață. Decizia de inițiere vizează deja informarea părților terțe cu privire la principalele caracteristici ale unui caz într-un mod care protejează informațiile potențial sensibile. Comisia se va asigura, de asemenea, că în momentul redactării cererilor adresate părților terțe nu sunt divulgate informații sensibile.

Atunci când răspund unei cereri de informații, participanții la piață vor fi invitați să furnizeze Comisiei o versiune neconfidențială a răspunsului lor. În cazul în care anumite date sunt considerate confidențiale, Comisia se va asigura că acestea sunt protejate în mod corespunzător (de exemplu, prin agregarea datelor sau furnizarea unei serii în care se încadrează cifrele).

În cazul în care dorește să utilizeze informații confidențiale furnizate de părți terțe care nu pot fi agregate sau al căror caracter anonim nu poate fi asigurat, Comisia va trebui să obțină acordul acestora înainte de a divulga respectiva informație statului membru pentru a o putea utiliza în decizie.

²³ Articolele 25 și 26 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 al Consiliului din 16 decembrie 2002 citat anterior la nota de subsol 22.

În situațiile în care informațiile marcate drept confidențiale nu par să facă obiectul obligației de păstrare a secretului profesional, este oportun să se instituie un mecanism prin care Comisia să poată decide în ce măsură astfel de informații pot fi divulgate. Orice astfel de decizie de a nu accepta o cerere de a considera informațiile drept confidențiale ar trebui să indice un termen la sfârșitul căruia informațiile vor fi divulgate, astfel încât partea terță vizată să poată utiliza orice protecție juridică pe care o are la dispoziție, inclusiv orice măsură provizorie [noul articol 7 alineatul (9)].

* *

*

Introducerea instrumentelor de colectare a informațiilor referitoare la piață ar trebui să ducă la o reducere a sarcinii administrative pentru statele membre. În cazul în care Comisiei i s-ar permite să degreveze autoritățile naționale de o parte a sarcinii aferente culegerii de informații, în special în cazurile în care informațiile nu sunt la dispoziția statului membru și obținerea acestora ar presupune eforturi suplimentare semnificative din partea sa, și să exploateze direct informațiile deja existente la nivelul societăților (de exemplu, în ceea ce privește cotele de piață, structura pieței etc.), s-ar obține, în cele din urmă, un echilibru mai bun între entitatea care acordă ajutorul și beneficiarul final al ajutorului.

Cu toate acestea, obligația statului membru de a oferi toate dovezile care demonstrează compatibilitatea unei măsuri de ajutor nu va fi modificată în cadrul normelor modernizate. De asemenea, respectivele norme nu vor modifica nici caracterul bilateral al procedurii în materie de ajutoare de stat. Instrumentele de colectare a informațiilor referitoare la piață ar asocia în mod adecvat statele membre la procedură, oferindu-le acestora posibilitatea de a-și prezenta observațiile referitoare la răspunsurile primite la cererile de informații [noul articol 7 alineatul (8)]. În acest mod, drepturile lor la apărare vor fi susținute, iar transparența procedurii va fi garantată.

Correspondența directă între beneficiarul ajutorului și serviciile Comisiei ar contribui la o mai bună identificare a elementelor cu adevărat necesare pentru a încheia evaluarea compatibilității în timp util, lucru care ar fi în folosul beneficiarului ajutorului și al statului membru. Această evoluție ar îmbunătăți, de asemenea, previzibilitatea situației beneficiarului. Datele factuale vizate care au fost solicitate vor fi ușor de obținut de către beneficiar și ar trebui să implice doar un efort destul de limitat din partea acestuia, efort pe care beneficiarul va fi dispus să îl facă rapid pentru a demonstra că ajutorul pe care dorește să-l obțină este de fapt justificat.

Utilizarea de către Comisie a instrumentelor de colectare a informațiilor referitoare la piață va fi, de asemenea, în interesul concurenților și al reclamantilor, deoarece va permite Comisiei să evalueze mai atent compatibilitatea ajutorului în cauză, ceea ce va preveni sau remedia denaturările nejustificate ale concurenței care rezultă din ajutoarele incompatibile.

Prin utilizarea instrumentelor de colectare a informațiilor referitoare la piață, Comisia va fi în măsură să contacteze părțile terțe vizate în mod direct și simultan. Acest lucru va contribui la obținerea unor fluxuri de informații mai transparente, corecte și rapide, ceea ce ar trebui să reducă numărul de cereri de informații repetitive și consecutive și să scurteze astfel durata investigației. Comisia va aplica criteriul proporționalității atunci când solicită informații de pe piață. Prin urmare, sarcina care va reveni societăților vizate va fi redusă la minimum necesar pentru ca serviciile Comisiei să poată finaliza evaluarea unei măsuri de ajutor de stat.

Întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri) vor fi vizate doar în mod excepțional de instrumentele de colectare a informațiilor referitoare la piață, dat fiind că respectivele instrumente ar fi utilizate mai ales în cazuri individuale complexe care necesită o evaluare aprofundată, în timp ce majoritatea ajutoarelor primite de IMM-uri sunt acordate prin scheme de ajutoare, care fie sunt aprobate, fie fac obiectul unei exceptări pe categorii²⁴. În cazurile foarte rare în care instrumentele de colectare a informațiilor referitoare la piață s-ar putea referi la IMM-uri, Comisia va adapta cerințele sale în lumina principiului proporționalității menționat anterior.

Introducerea instrumentelor de colectare a informațiilor referitoare la piață după inițierea procedurii oficiale de investigare nu ar modifica rolul părților terțe ca sursă de informații, rol deja prevăzut și confirmat de jurisprudența clară a Curții de Justiție. Totuși, destinatarii deciziilor de impunere a unor amenzi și/sau penalități cu titlu cominatoriu vor avea dreptul de a-și face cunoscute punctele de vedere [noul articol 6b alineatul (5)] și de a contesta respectivele decizii [noul articol 6b alineatul (6)].

Noile norme privind culegerea de informații sunt necesare pentru a garanta adoptarea de către Comisie a unor decizii judicioase și bine justificate în termene relevante pentru întreprinderi. În acest mod, Comisia va spori gradul de securitate juridică pentru statele membre și întreprinderi și va consolida în același timp eficiența și transparența politicii în materie de ajutoare de stat.

2.2.2 Investigațiile pe sectoare economice și pe instrumente de ajutor

În conformitate cu obiectivele inițiativei de modernizare a ajutoarelor de stat, Comisia se angajează să își concentreze eforturile asupra cazurilor cu cel mai mare grad de denaturare a concurenței pentru funcționarea pieței interne. Prin aplicarea unei abordări orizontale consolidate în desfășurarea investigațiilor sale, Comisia ar fi într-o poziție mai bună pentru a identifica un ajutor într-un anumit sector sau pe baza unui anumit instrument care ar putea limita sau denatura concurența.

Necesitatea unor informații orizontale consolidate este deosebit de evidentă în cazurile în care datele de care dispune Comisia (fie că sunt obținute prin intermediul plângerilor, al notificărilor sau al informațiilor de pe piață) ar ridica întrebări legate de un anumit sector în mai multe state membre și în cazul în care există indicii că și alte state membre s-ar putea confrunta cu probleme similare.

În urma recomandărilor Curții de Conturi, potrivit cărora Comisia ar trebui să își intensifice activitățile de monitorizare, atât în ceea ce privește dimensiunea eșantionului, cât și domeniul de aplicare²⁵, Comisia a început deja să își exercite mai des competențele actuale în ceea ce privește monitorizarea *ex post* a măsurilor de ajutor aprobate și a schemelor de ajutor care fac obiectul unei exceptări pe categorii. Astfel, Comisia poate colecta informații orizontale de la statele membre privind sectoare economice specifice sau utilizarea anumitor instrumente de ajutor în mai multe state membre. Pentru a-și spori cunoștințele legate de un anumit sector al

²⁴ Conform datelor publicate în cadrul celui mai recent tablou de bord privind ajutoarele de stat [SEC (2011) 1487 final], în 2010, 88,5 % din valoarea totală a ajutoarelor acordate de către statele membre s-a realizat prin scheme aprobate sau prin măsuri de exceptare pe categorii. În plus, toate ajutoarele acordate pentru obiectivul orizontal IMM-uri au făcut obiectul schemelor de ajutoare sau al măsurilor de exceptare pe categorii.

²⁵ Raportul special nr. 15/2011, Curtea de Conturi Europeană, p. 41, citat anterior la nota de subsol 5.

economiei sau de o anumită problemă privind ajutoarele de stat, Comisia poate, de asemenea, trimite chestionare, adresa solicitări statelor membre sau comanda rapoarte de expertiză, iar pe viitor Comisia va putea adresa cereri de informații participanților la piață.

Pentru a completa competențele actuale ale Comisiei și a obține o viziune holistică *ex ante* a pieței, s-a propus să se introducă un temei juridic specific pentru lansarea de investigații pe sectoare economice și pe tipuri de măsuri de ajutor (noul articol 20a).

Comisia va realiza această activitate recurgând la competența de a trimite cereri de informații statelor membre și oricăror actori relevanți de pe piață. La sfârșitul anchetei sale, Comisia poate publica un raport cu privire la rezultatele anchetei privind anumite sectoare ale economiei.

Înainte de lansarea formală a unei anchete sectoriale, Comisia ar trebui să analizeze toate informațiile pe care le are deja la dispoziție sau care sunt disponibile în domeniul public. Prin urmare, din motive de proporționalitate, pentru a se lansa o anchetă sectorială, sursele disponibile publicului trebuie să indice existența, în mai multe state membre, a unor probleme în materie de ajutoare de stat într-un anumit sector sau în ceea ce privește utilizarea unui anumit instrument de ajutor, cum ar fi cazul unor măsuri de ajutor existente într-un anumit sector sau bazate pe un anumit instrument de ajutor în mai multe state membre care nu sunt sau nu mai sunt compatibile cu piața internă.

Anchetele sectoriale ar presupune un efort inițial limitat din partea unor actori de pe piață cărora li se vor adresa mai întâi cereri privind informații care nu sunt publice. Comisia va solicita ulterior informații și din partea statelor membre și le va invita să trimită observații și își exprime punctele de vedere cu privire la concluziile sale. Impactul volumului de lucru inițial ar fi însă compensat de o reducere semnificativă a volumului de muncă implicat în investigația ulterioară a cazurilor individuale pentru toate părțile interesate (statele membre, beneficiarii, actorii de pe piață și Comisia), prin reducerea numărului de cereri de informații necesare și creșterii eficienței preconizate la nivelul asigurării aplicării normelor privind ajutoarele de stat, grație creșterii transparenței și vitezei.

3. REZULTATELE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRII IMPACTULUI

Consultarea părților interesate și utilizarea expertizei

Reforma procedurilor privind ajutoarele de stat a fost prezentată statelor membre și discutată cu acestea cu ocazia întâlnirilor la nivel înalt organizate la 6 martie și 11 iulie 2012. În plus, un atelier tehnic privind instrumentele de colectare a informațiilor referitoare la piață și anchetele sectoriale a avut loc la 19 septembrie 2012.

O consultare publică cu privire la gestionarea plângerilor privind ajutoarele de stat și la colectarea de informații în investigațiile în materie de ajutoare de stat a fost realizată în perioada 13 iulie 2012 - 5 octombrie 2012. Răspunsurile la această consultare publică sunt disponibile pe site-ul internet al DG Concurență, iar rezultatele au fost prezentate statelor membre la o reuniune la nivel înalt organizată la 9 noiembrie 2012.

Evaluarea impactului

Nu se aplică

4. ELEMENTELE JURIDICE ALE PROPUNERII

Rezumatul acțiunii propuse

Propunerea constă în modificarea dispozițiilor Regulamentului (CE) nr. 659/1999 al Consiliului care stabilesc normele de procedură aplicabile investigațiilor privind ajutoarele de stat în ceea ce privește gestionarea plângerilor și colectarea de informații de pe piață.

Temei juridic

Temeiul juridic al propunerii îl constituie articolul 109 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

Subsidiaritate și proporționalitate

Modificările propuse ale Regulamentului de procedură au drept scop eficientizarea procedurilor privind ajutoarele de stat, contribuind astfel la menținerea integrității pieței interne și la realizarea obiectivelor inițiativei de modernizare a ajutoarelor de stat și, mai general, ale Strategiei Europa 2020. De asemenea, aceste modificări vor reduce, printre altele, sarcina administrativă impusă statelor membre și părților terțe. Prin urmare, prezenta propunere a Comisiei este proporțională cu obiectivul politic urmărit.

Prezenta propunere se referă la aplicarea normelor privind ajutoarele de stat, ceea ce ține de competența exclusivă a Uniunii Europene. Prin urmare, principiul subsidiarității nu se aplică.

Alegerea instrumentului

Regulament al Consiliului de modificare a Regulamentului (CE) nr. 659/1999 al Consiliului din 22 martie 1999 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE.

5. IMPLICAȚIILE BUGETARE

Această propunere de modificare nu are implicații asupra bugetului UE (articolul 28 din Regulamentul financiar și articolul 22 din normele de aplicare).

Propunere de

REGULAMENT AL CONSILIULUI

de modificare a Regulamentului (CE) nr. 659/1999 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE

(Text cu relevanță pentru SEE)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 109,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

având în vedere avizul Parlamentului European²⁶,

întrucât:

- (1) În contextul modernizării în profunzime a normelor privind ajutoarele de stat menite să contribuie la punerea în aplicare a Strategiei Europa 2020 pentru creștere²⁷ și la consolidarea bugetară, articolul 107 din tratat ar trebui să fie aplicat în mod eficient și uniform în întreaga Uniune. Regulamentul (CE) nr. 659/1999 al Consiliului din 22 martie 1999 a reglementat și a consolidat practica anterioară a Comisiei, cu scopul de a spori securitatea juridică și a sprijini dezvoltarea politicii în domeniul ajutoarelor de stat într-un mediu transparent. Cu toate acestea, având în vedere experiența dobândită în urma aplicării sale și evoluțiile recente, cum ar fi extinderea și criza economică și financiară, anumite aspecte ale regulamentului respectiv ar trebui modificate pentru a permite Comisiei să fie mai eficace.
- (2) Pentru a evalua compatibilitatea cu piața internă a oricărui ajutor de stat notificat sau ilegal, pentru care Comisia are competența exclusivă în temeiul articolului 108 din tratat, în scopul asigurării aplicării normelor privind ajutoarele de stat, este necesar să se garanteze competența Comisiei de a solicita unei întreprinderi, unei asociații de întreprinderi sau unui stat membru toate informațiile necesare, atunci când are îndoieli cu privire la compatibilitatea măsurii vizate și a inițiat, prin urmare, procedura oficială de investigare.
- (3) În scopul de a evalua compatibilitatea unei măsuri de ajutor după deschiderea procedurii oficiale de investigare, în special în ceea ce privește unele măsuri noi sau

²⁶ JO C [...], [...], p.

²⁷ Comunicare a Comisiei „Europa 2020: O strategie europeană pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii”, 3.3.2010, COM(2010) 2020 final.

complexe din punct de vedere tehnic care fac obiectul unei evaluări detaliate, Comisia ar trebui să fie în măsură, printr-o simplă cerere sau printr-o decizie, să solicite oricărei întreprinderi, asociații de întreprinderi sau oricărui stat membru să furnizeze toate informațiile necesare pentru finalizarea evaluării sale, în cazul în care informațiile aflate la dispoziția sa nu sunt suficiente, ținând seama în mod corespunzător de principiul proporționalității, în special pentru întreprinderile mici și mijlocii.

- (4) Prin impunerea unor amenzi și penalități cu titlu cominatoriu proporționale, Comisia ar trebui să fie în măsură să asigure că întreprinderile sau, după caz, asociațiile de întreprinderi dau curs cererilor de informații care le sunt adresate. Drepturile părților cărora li se solicită informațiile ar trebui să fie protejate, oferindu-li-se acestora posibilitatea de a-și face cunoscute punctele de vedere înainte de orice decizie de impunere a unor amenzi sau a unor penalități cu titlu cominatoriu. Curtea de Justiție a Uniunii Europene ar trebui să aibă competență nelimitată cu privire la aceste amenzi și penalități cu titlu cominatoriu, în temeiul articolului 261 din tratat.
- (5) Amenzile și penalitățile cu titlu cominatoriu nu sunt aplicabile statelor membre, deoarece acestea au obligația de a coopera sincer cu Comisia, în conformitate cu articolul 4 din Tratatul privind Uniunea Europeană, și de a-i furniza acesteia toate informațiile necesare pentru a-i permite să își îndeplinească sarcinile care îi revin în temeiul Regulamentului (CE) nr. 659/1999.
- (6) Pentru a proteja dreptul la apărare al statului membru vizat, acesta ar trebui să fie informat referitor la conținutul cererilor de informații transmise întreprinderilor, asociațiilor de întreprinderi sau statelor membre și ar trebui să fie în măsură să își prezinte observațiile cu privire la comentariile primite care exprimă îndoieli în ceea ce privește compatibilitatea măsurii de ajutor aflate în discuție.
- (7) Comisia ar trebui să ia în considerare în mod corespunzător interesul legitim al întreprinderilor în ceea ce privește protejarea secretelor comerciale ale acestora. Comisia nu ar trebui să aibă posibilitatea de a utiliza în nicio decizie informațiile confidențiale furnizate de respondenți, care nu pot fi agregate sau al căror caracter anonim nu poate fi asigurat, cu excepția cazului în care a obținut în prealabil acordul respondenților privind divulgarea acestor informații statului membru vizat.
- (8) În cazurile în care informațiile marcate drept confidențiale nu par să facă obiectul obligației de păstrare a secretului profesional, este oportun să se instituie un mecanism prin care Comisia să poată decide în ce măsură astfel de informații pot fi divulgate. Orice astfel de decizie de a nu accepta o cerere de a considera informațiile drept confidențiale ar trebui să indice un termen la sfârșitul căruia informațiile vor fi divulgate, astfel încât partea terță vizată să poate utiliza orice protecție juridică pe care o are la dispoziție, inclusiv orice măsură provizorie.
- (9) Comisia poate, din proprie inițiativă, să analizeze informații provenind din orice sursă privind ajutoarele ilegale, cu scopul de a asigura respectarea articolului 108 din tratat, și, în special, a obligației de notificare și a clauzei suspensive prevăzute la articolul 108 alineatul (2) din tratat și de a evalua compatibilitatea ajutoarelor cu piața internă. În acest context, plângerile reprezintă o sursă esențială de informații pentru detectarea încălcărilor normelor Uniunii privind ajutoarele de stat.

- (10) Pentru a îmbunătăți calitatea plângerilor înaintate Comisiei și, în același timp, pentru a spori transparența și securitatea juridică, este necesară definirea condițiilor pe care ar trebui să le îndeplinească o plângere astfel încât Comisia să intre în posesia informațiilor privind un ajutor presupus ilegal și să declanșeze procedura de examinare preliminară.
- (11) Reclamanții ar trebui să aibă obligația de a demonstra că sunt părți interesate în sensul articolului 108 alineatul (2) din TFUE și al articolului 1 litera (h) din Regulamentul (CE) nr. 659/1999. De asemenea, aceștia ar trebui să aibă obligația de a furniza o serie de informații într-o formă pe care Comisia ar trebui să fie abilitată să o stabilească printr-o dispoziție de aplicare.
- (12) Din motive de securitate juridică, este necesar să se stabilească termenele de prescripție pentru impunerea și executarea amenzilor și a penalităților cu titlu cominatoriu.
- (13) Pentru a se asigura coerența abordării de către Comisie a unor probleme similare în cadrul pieței interne, este oportun să se completeze competențele actuale ale Comisiei prin introducerea unui temei juridic specific privind lansarea de investigații pe anumite sectoare ale economiei sau pe anumite instrumente de ajutor în mai multe state membre. Din motive de proporționalitate, anchetele sectoriale ar trebui să se bazeze pe o analiză prealabilă a informațiilor disponibile publicului care indică existența unor probleme în materie de ajutoare de stat într-un anumit sector sau în ceea ce privește utilizarea unui anumit instrument de ajutor în mai multe state membre, cum ar fi cazul unor măsuri de ajutor existente într-un anumit sector sau bazate pe un anumit instrument de ajutor în mai multe state membre care nu sunt sau nu mai sunt compatibile cu piața internă. Astfel de anchete ar permite Comisiei să trateze în mod eficient și transparent aspectele orizontale privind ajutoarele de stat.
- (14) Consecvența în aplicarea normelor privind ajutoarele de stat impune stabilirea de măsuri pentru cooperarea între instanțele statelor membre și Comisie. O astfel de cooperare este relevantă pentru toate instanțele statelor membre care aplică articolul 107 alineatul (1) și articolul 108 din tratat, indiferent de context. În special, instanțele naționale ar trebui să se poată adresa Comisiei pentru a obține informații sau pentru a obține avizul acesteia în ceea ce privește unele aspecte legate de aplicarea dreptului în materie de ajutoare de stat. Comisia ar trebui să fie, de asemenea, în măsură să prezinte observații scrise sau orale instanțelor care trebuie să aplice articolul 107 alineatul (1) sau articolul 108 din tratat. Aceste observații ar trebui prezentate în conformitate cu normele de procedură și practicile naționale, inclusiv cu normele de garantare a drepturilor părților.
- (15) Din motive de transparență și de securitate juridică, informațiile cu privire la deciziile Comisiei ar trebui să fie făcute publice. Prin urmare, este necesar să se publice deciziile de a impune amenzi sau penalități cu titlu cominatoriu, dat fiind că acestea afectează interesele surselor vizate. În momentul publicării deciziilor, Comisia ar trebui să respecte normele privind secretul profesional, în conformitate cu articolul 339 din tratat.
- (16) Comisia, în strânsă colaborare cu Comitetul consultativ privind ajutoarele de stat, ar trebui să poată adopta dispoziții de aplicare prin care să stabilească norme detaliate

privind forma, conținutul și alte criterii aferente plângerilor prezentate în conformitate cu articolul 10 alineatul (1) și cu articolul 20 din Regulamentul (CE) nr. 659/1999.

- (17) Prin urmare, Regulamentul (CE) nr. 659/1999 al Consiliului ar trebui modificat în consecință,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Regulamentul (CE) nr. 659/1999 se modifică după cum urmează:

- (1) Titlul articolului 5 se înlocuiește cu următorul text:

„Cerere de informații adresată statului membru care transmite notificarea”;

- (2) Se introduc următoarele articole 6a și 6b:

„Articolul 6a

Cerere de informații adresată altor surse

1. După inițierea procedurii oficiale de investigare prevăzute la articolul 6, Comisia poate, în cazul în care consideră că este necesar, să solicite unei întreprinderi, unei asociații de întreprinderi sau unui alt stat membru să furnizeze toate informațiile necesare pentru a-i permite să își finalizeze evaluarea măsurii aflate în discuție, în cazul în care informațiile disponibile nu sunt suficiente.

2. Statele membre furnizează informațiile pe baza unei cereri simple și într-un termen care nu ar trebui să depășească, în mod normal, o lună.

3. Comisia poate să solicite unei întreprinderi sau unei asociații de întreprinderi să furnizeze informații, printr-o cerere simplă. Atunci când trimite unei întreprinderi sau unei asociații de întreprinderi o cerere simplă în vederea obținerii de informații, Comisia menționează temeiul juridic și scopul cererii, precizează care sunt informațiile solicitate și stabilește termenul în care acestea trebuie furnizate. Comisia menționează, de asemenea, amenzile prevăzute la articolul 6b alineatul (1) pentru furnizarea de informații incorecte sau care induc în eroare.

4. Comisia poate să solicite printr-o decizie unei întreprinderi sau unei asociații de întreprinderi să furnizeze informații. Atunci când solicită printr-o decizie unei întreprinderi sau unei asociații de întreprinderi să furnizeze informații, Comisia menționează temeiul juridic și scopul cererii, precizează care sunt informațiile solicitate și stabilește termenul în care acestea trebuie furnizate. De asemenea, Comisia precizează amenzile prevăzute la articolul 6b alineatul (1) și indică sau impune penalitățile cu titlu cominatoriu prevăzute la articolul 6b alineatul (2). În plus, Comisia menționează dreptul întreprinderii sau asociației de întreprinderi de a solicita reexaminarea deciziei de către Curtea de Justiție.

5. Comisia informează statul membru vizat cu privire la conținutul cererilor de informații trimise în conformitate cu alineatele (1) - (4).

6. Obligația de a furniza informațiile solicitate în numele întreprinderii vizate revine proprietarilor întreprinderilor sau reprezentanților acestora și, în cazul persoanelor juridice, societăților sau asociațiilor care nu au personalitate juridică și persoanelor autorizate să le reprezinte în temeiul legii sau al statutului. Persoanele autorizate corespunzător pot furniza informațiile în numele clienților lor. Aceștia din urmă rămân pe deplin răspunzători în cazul în care informațiile furnizate sunt incomplete, incorecte sau induc în eroare.

Amenzi și penalități cu titlu cominatoriu

1. Comisia poate impune, prin decizie, întreprinderilor sau asociațiilor de întreprinderi amenzi care nu depășesc 1 % din cifra de afaceri totală din exercițiul financiar precedent, atunci când, în mod intenționat sau din neglijență, acestea:

(a) furnizează informații incorecte sau care induc în eroare ca răspuns la o cerere formulată în temeiul articolului 6a alineatul (3);

(b) furnizează informații incorecte, incomplete sau care induc în eroare ca răspuns la o decizie adoptată în temeiul articolului 6a alineatul (4) sau nu furnizează informațiile în termenul stabilit.

2. Comisia poate impune, prin decizie, întreprinderilor sau asociațiilor de întreprinderi, penalități cu titlu cominatoriu care nu depășesc 5 % din cifra de afaceri zilnică medie din exercițiul financiar precedent pentru fiecare zi lucrătoare de întârziere, calculată de la data stabilită în decizie, până când acestea furnizează în mod corect și complet informațiile solicitate de Comisie prin decizia adoptată în temeiul articolului 6a alineatul (4).

3. Pentru stabilirea valorii amenzii sau a penalității cu titlu cominatoriu se iau în considerare natura, gravitatea și durata încălcării.

4. Atunci când întreprinderile sau asociațiile de întreprinderi și-au îndeplinit obligația a cărei nerespectare era vizată de penalitățile cu titlu cominatoriu, Comisia poate fixa suma definitivă a penalităților cu titlu cominatoriu la o valoare mai mică decât cea care ar rezulta în temeiul deciziei inițiale de impunere a unor penalități cu titlu cominatoriu.

5. Înainte de adoptarea oricărei decizii în conformitate cu alineatele (1) și (2), Comisia acordă întreprinderilor sau asociațiilor de întreprinderi vizate posibilitatea de a-și face cunoscute punctele de vedere.

6. Curtea de Justiție a Uniunii Europene are competența de fond, în sensul articolului 261 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în ceea ce privește revizuirea amenzilor sau a penalităților cu titlu cominatoriu impuse de către Comisie. Curtea de Justiție poate elimina, reduce sau mări amenda sau penalitatea cu titlu cominatoriu aplicată.”;

(3) La articolul 7, se adaugă următoarele alineate (8) – (10):

„8. Înainte de adoptarea oricărei decizii în conformitate cu alineatele (2) - (5), Comisia oferă statului membru vizat posibilitatea de a-și face cunoscute punctele de vedere cu privire la informațiile primite de Comisie în conformitate cu articolul 6a, în măsura în care respectivele informații ridică semne de întrebare cu privire la compatibilitatea măsurii.

9. Comisia nu utilizează informațiile confidențiale furnizate de respondenți, care nu pot fi agregate sau anonimizate, în nicio decizie luată în conformitate cu alineatele (2) - (5), cu excepția cazului în care a obținut acordul respondenților privind divulgarea acestor informații statului membru vizat. Comisia poate adopta o decizie motivată, care este comunicată întreprinderii sau asociației de întreprinderi vizate, prin care constată că informațiile marcate drept confidențiale furnizate de un respondent nu sunt protejate și stabilește o perioadă la sfârșitul căreia informațiile vor fi făcute publice. Această perioadă nu poate fi mai mică de o lună.

10. Comisia ia în considerare în mod corespunzător interesul legitim al întreprinderilor în ceea ce privește protejarea secretelor de afaceri ale acestora. În cazul în care o întreprindere sau o asociație de întreprinderi care furnizează informații în conformitate cu articolul 6a solicită

acest lucru, invocând un prejudiciu potențial, identitatea acesteia nu este dezvăluită statului membru vizat.”;

(4) Articolul 10 se modifică după cum urmează:

Alineatele (1) și (2) se înlocuiesc cu următorul text:

„1. Fără a aduce atingere articolului 20, Comisia poate, din proprie inițiativă, să examineze informații provenind din orice sursă, cu privire la un ajutor presupus ilegal.

Comisia examinează, fără întârzieri nejustificate, orice plângere depusă de orice parte interesată, în conformitate cu articolul 20 alineatul (2).

2. Dacă este necesar, Comisia solicită informații statului membru vizat. Articolul 2 alineatul (2) și articolul 5 alineatele (1) și (2) se aplică *mutatis mutandis*.

După inițierea procedurii oficiale de investigare, Comisia poate solicita informații și altor surse. Dispozițiile articolelor 6a și 6b se aplică *mutatis mutandis*.”;

(5) După articolul 14 se introduce următorul titlu de capitol:

„CAPITOLUL IIIA

TERMENE DE PRESCRIȚIE”

(6) Titlul articolului 15 se înlocuiește cu următorul text:

„Termenul de prescripție pentru recuperarea ajutorului”;

(7) Se introduc următoarele articole 15a și 15b:

„Articolul 15a

Termenul de prescripție pentru impunerea amenzilor și a penalităților cu titlu cominatoriu

1. Competențele conferite Comisiei prin articolul 6b sunt supuse unui termen de prescripție de trei ani.

2. Termenul începe să curgă de la data la care s-a comis încălcarea. Totuși, în cazul unor încălcări continue sau repetate, termenul începe să curgă în ziua încetării încălcării.

3. Orice acțiune întreprinsă de Comisie în scopul investigațiilor sau al procedurilor legate de o încălcare întrerupe termenul de prescripție pentru impunerea amenzilor sau a penalităților cu titlu cominatoriu, începând cu data la care acțiunea este comunicată întreprinderii sau asociației de întreprinderi vizate.

4. După fiecare întrerupere începe să curgă un nou termen de prescripție. Totuși, termenul de prescripție expiră cel târziu în ziua în care o perioadă egală cu dublul termenului de prescripție s-a scurs fără să se fi aplicat o amendă sau penalități cu titlu cominatoriu de către Comisie. Perioada respectivă se prelungește cu perioada în care termenul de prescripție a fost suspendat în conformitate cu alineatul (5).

5. Termenul de prescripție pentru aplicarea amenzilor sau a penalităților cu titlu cominatoriu se suspendă pe durata în care decizia Comisiei face obiectul unor acțiuni pendinte la Curtea de Justiție.

Termenele de prescripție pentru executarea amenzilor și a penalităților cu titlu cominatoriu

1. Competența Comisiei de a asigura aplicarea deciziilor luate în temeiul articolului 6b este supusă unui termen de prescripție de cinci ani.
2. Termenul începe să curgă de la data la care decizia devine definitivă.
3. Termenul de prescripție pentru executarea amenzilor sau a penalităților cu titlu cominatoriu este întrerupt de:
 - (a) notificarea unei decizii de modificare a cuantumului inițial al amenzii sau al penalităților cu titlu cominatoriu sau de refuzare a unei cereri de modificare;
 - (b) orice măsură a Comisiei sau a unui stat membru care acționează la cererea Comisiei, în scopul executării silite a amenzii sau a penalității cu titlu cominatoriu.
4. După fiecare întrerupere începe să curgă un nou termen de prescripție.
5. Termenul de prescripție pentru executarea amenzilor sau a penalităților cu titlu cominatoriu este suspendat pe perioada în care:
 - (a) este permisă efectuarea plății;
 - (b) executarea silită a plății este suspendată în temeiul unei hotărâri a Curții de Justiție.”;
- (8) Articolul 16 se înlocuiește cu următorul text:

„Articolul 16

Utilizarea abuzivă a ajutorului

Fără a aduce atingere articolului 23, în caz de utilizare abuzivă a unui ajutor, Comisia poate deschide procedura oficială de investigare în temeiul articolului 4 alineatul (4). Articolele 6, 6a și 6b, articolul 7 alineatele (1) - (5), articolele 9 și 10, articolul 11 alineatul (1) și articolele 12-15 se aplică *mutatis mutandis*.” ;

- (9) La articolul 20, alineatul (2) se înlocuiește cu textul următor:

„2. Orice parte interesată poate înainta o plângere Comisiei pentru a o informa cu privire la orice presupus ajutor ilegal, precum și la orice presupusă utilizare abuzivă a unui ajutor. În acest scop, partea interesată completează în mod corespunzător un formular al cărui conținut Comisia ar trebui să fie împuternicită să îl stabilească printr-o dispoziție de aplicare și furnizează toate informațiile obligatorii solicitate în acesta.

În cazul în care consideră că elementele de fapt și de drept invocate de partea interesată nu oferă motive suficiente pentru a demonstra, pe baza unei prime examinări, existența unui ajutor ilegal sau utilizarea abuzivă a ajutorului, Comisia informează partea interesată cu privire la acest lucru și solicită acesteia să prezinte observații într-un termen stabilit, care în mod normal nu depășește o lună. În cazul în care partea interesată nu își prezintă observațiile în termenul prevăzut, se va considera că plângerea a fost retrasă.

Comisia transmite părții interesate o copie a deciziei adoptate în orice dosar legat de subiectul plângerii.”;

(10) După articolul 20 se introduce următorul capitol VIa:

„CAPITOLUL VIA

INVESTIGAȚII PE SECTOARE ECONOMICE ȘI PE INSTRUMENTE DE AJUTOR

Articolul 20a

Investigații pe sectoare economice și pe instrumente de ajutor

1. În cazul în care informațiile disponibile sugerează că măsurile de ajutor de stat dintr-un anumit sector sau bazate pe un anumit instrument de ajutor pot limita sau denatura concurența în interiorul pieței interne în mai multe state membre sau că măsurile de ajutor existente într-un anumit sector sau bazate pe un anumit instrument de ajutor în mai multe state membre nu sunt sau nu mai sunt compatibile cu piața internă, Comisia poate iniția o anchetă în diferite state membre privind sectorul economiei sau utilizarea instrumentului de ajutor vizat. Pe parcursul anchetei, Comisia poate solicita statelor membre, întreprinderilor sau asociațiilor de întreprinderi vizate să furnizeze informațiile necesare pentru aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, ținând seama în mod corespunzător de principiul proporționalității.

Comisia poate publica un raport cu privire la rezultatele anchetei efectuate, în diferite state membre, pe anumite sectoare ale economiei sau pe anumite instrumente de ajutor și poate invita statele membre, precum și orice întreprindere sau asociație de întreprinderi vizată să își prezinte observațiile.

2. Articolele 5, 6a și 6b se aplică *mutatis mutandis*.”;

(11) După articolul 23 se introduce următorul capitol VIIa:

„CAPITOLUL VIIA

COOPERAREA CU INSTANȚELE NAȚIONALE

Articolul 23a

Cooperarea cu instanțele naționale

1. Pentru aplicarea articolului 107 alineatul (1) și a articolului 108 din tratat, instanțele statelor membre pot solicita Comisiei să le transmită informațiile pe care le deține sau avizul său cu privire la chestiunile legate de aplicarea normelor privind ajutoarele de stat.

2. Atunci când aplicarea coerentă a articolului 107 alineatul (1) sau a articolului 108 din tratat impune acest lucru, Comisia, acționând din proprie inițiativă, poate înainta observații scrise instanțelor statelor membre. Cu permisiunea instanței în cauză, Comisia poate formula și observații orale.

Exclusiv în scopul pregătirii observațiilor sale, Comisia poate solicita instanței competente a statului membru să îi transmită sau să asigure transmiterea oricărui document necesar pentru evaluarea cazului.”;

(12) Articolul 25 se înlocuiește cu următorul text:

„Articolul 25

Destinatarul deciziilor

1. Deciziile luate în temeiul articolului 6a alineatul (4), al articolului 6b alineatele (1) și (2) și al articolului 7 alineatul (9) sunt adresate întreprinderii sau asociației de întreprinderi vizate. Comisia notifică de îndată aceste decizii destinatarului respectiv, acordându-i posibilitatea de

a informa Comisia cu privire la informațiile pe care le consideră ca intrând sub incidența obligației de păstrare a secretului profesional.

2. Toate celelalte decizii adoptate în temeiul capitolelor II, III, IV, V și VII se adresează statelor membre vizate. Comisia notifică de îndată aceste decizii statului membru vizat, acordându-i posibilitatea de a informa Comisia cu privire la informațiile pe care le consideră ca intrând sub incidența obligației de păstrare a secretului profesional.”;

(13) La articolul 26, se introduce următorul alineat (2a):

„2a. Comisia publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* deciziile pe care le adoptă în temeiul articolului 6b alineatele (1) și (2).”;

(14) Articolul 27 se înlocuiește cu următorul text:

„Articolul 27

Dispoziții de aplicare

Comisia, acționând în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 29, este abilitată să adopte dispoziții de aplicare în ceea ce privește:

(a) forma, conținutul și alte detalii ale notificărilor;

(b) forma, conținutul și alte detalii ale rapoartelor anuale;

(c) forma, conținutul și alte detalii ale plângerilor depuse în conformitate cu articolul 10 alineatul (1) și cu articolul 20 alineatul (2);

(d) detaliile privind termenele și calcularea termenelor;

(e) rata dobânzii prevăzute la articolul 14 alineatul (2).”

Articolul 2

Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles,

*Pentru Consiliu
Președintele*

FIȘĂ FINANCIARĂ LEGISLATIVĂ

Prezenta propunere de modificare nu are implicații asupra bugetului UE.